
Uchwały Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 11/8(116), 53-55

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dziekan adw. Mikołaj Uzłowski był człowiekiem o wielkich walorach moralnych, silnego charakteru, głębokiej wiedzy; był bezkompromisowy wobec nieuczciwości i obłudy.

Jako dziekan był rzecznikiem walki o postęp i praworządność.

Odszedł od nas człowiek o prawym charakterze — na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

Rada Adwokacka w Zielonej Górze

NACZELNA RADA ADWOKACKA

Uchwały Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej

1 W ZAKRESIE REWIZJI NADZWYCZAJNEJ PRZYSŁUGUJĄ ADWOKATOWI WYZNACZONEMU Z URZĘDU W ZASADZIE TAKIE SAME UPRAWNIENIA JAK ADWOKATOWI Z WYBORU, A TAKŻE CIAŻĄ NA NIM TAKIE SAME ZWIĄZANE Z TYM OBOWIĄZKI.

(uchwała Prezydium NRA z dnia 29 czerwca 1967 r.)

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu wysuniętego przez Radę Adwokacką w Bydgoszczy zagadnienia, czy adwokat ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu ma obowiązek — na żądanie zastępowanej strony — złożyć podanie o rewizję nadzwyczajną i ewentualnie brać udział w postępowaniu z rewizji nadzwyczajnej,

postanowiło:

wyjaśnić, że:

a) w sprawach cywilnych adwokat wyznaczony z urzędu ma te same prawa i obowiązki co adwokat z wyboru, a zatem także w zakresie wnoszenia podań o rewizję nadzwyczajną oraz udziału w postępowaniu z tej rewizji,

b) adwokat z urzędu nie może odmówić nawet bezzasadnemu — według jego oceny — żądaniu zastępowanej strony wniesienia podania o rewizję nadzwyczajną, dopóki pozostaje w mocy ustanowienie przez sąd dla tej strony adwokata z urzędu, a on osobiście tym adwokatem z urzędu pozostaje,

c) w postępowaniu z rewizji nadzwyczajnej adwokat z urzędu powinien brać udział, jednakże może on wystąpić do właściwej rady adwokackiej o wyznaczenie innego adwokata z urzędu, jeżeli rozprawa z rewizji nadzwyczajnej odbywa się poza jego siedzibą.

Uzasadnienie

Artykuł 118 k.p.c. zrównuje całkowicie wyznaczenie adwokata z urzędu z udzieleniem pełnomocnictwa, wobec czego do zakresu uprawnień i obowiązków pełnomocnika z urzędu mają zastosowanie przepisy art. 91 k.p.c. W świetle tego

ostatniego przepisu (pkt 1) nie ulega wątpliwości, że ustanowienie adwokata z urzędu obejmuje „z samego prawa” także umocowanie do wniesienia podania o rewizję nadzwyczajną i udziału w postępowaniu z rewizji nadzwyczajnej. Przyjąć zatem należy, że w zakresie rewizji nadzwyczajnej przysługują adwokatowi wyznaczonemu z urzędu zasadniczo takie same uprawnienia jak adwokatowi z wyboru, a także ciążą na nim takie same obowiązki.

O ile jednak adwokat z wyboru, uznając żądanie klienta podjęcia pewnej czynności procesowej (m. in. wniesienia podania o rewizję nadzwyczajną) za bezzasadne, może się uwolnić od obowiązku podjęcia tej czynności przez zrzeczenie się pełnomocnictwa, o tyle adwokat z urzędu takiej możliwości nie ma. Został on bowiem powołany na podstawie decyzji sądu, a nie z woli strony, strona zaś ta nie ma możliwości — ze względu na sytuację materialną — ewentualnego skorzystania z pomocy prawnej innego adwokata. Zgodnie z art. 120 § 1 k.p.c. postanowienie sądu dotyczące ustanowienia dla strony adwokata z urzędu może być jednak przez sąd cofnięte nie tylko w razie stwierdzenia, że stan majątkowy strony nie uzasadnia wyznaczenia adwokata z urzędu, ale także w razie uznania oczywistej bezzasadności roszczeń strony.

Cofnięcie wyznaczenia adwokata z urzędu może nastąpić przez sąd bądź z urzędu, bądź na skutek przedstawienia sprawy przez adwokata. Do wystąpienia z takim wnioskiem nie jest legitymowana rada adwokacka i zespół, których zadanie polega wyłącznie na imiennym wyznaczeniu adwokata w razie ustanowienia przez sąd dla strony adwokata z urzędu (por. wyjaśnienia Prezydium NRA na tle art. 109 § 5 pr. o sądach ubezp. społ., odpowiednika art. 120 § 1 k.p.c. — patrz „Palestra” z IV/1965, str. 60).

Nadmienić należy, że wystąpienie adwokata do sądu o cofnięcie ustanowienia dla strony adwokata z urzędu powinno się ograniczyć tylko do wypadków jawnej bezzasadności roszczeń strony, a ponadto powinno być z reguły uzgodnione z kierownikiem zespołu.

Dopóki jednak ustanowienie dla strony adwokata z urzędu pozostaje w mocy, a wyznaczony imiennie adwokat z urzędu nie został zwolniony z tej funkcji z ważnych przyczyn osobistych (art. 119 § 2 k.p.c.), dopóty jest on obowiązany uczynić zadość żądaniu zastępowanej strony dotyczącemu podjęcia określonej czynności procesowej (a zatem i wniesienia podania o rewizję nadzwyczajną), chociażby żądanie to uznawał osobiście za bezzasadne.

Konsekwentnie przyjąć należy, że adwokat powinien wziąć udział w rozprawie, na której będzie rozpoznawana rewizja nadzwyczajna. Od udziału w tej rozprawie adwokat z urzędu może uzyskać zwolnienie na ogólnych zasadach przewidzianych w art. 117 § 1 k.p.c., a zatem gdy rozprawa odbywa się poza jego siedzibą; wówczas to adwokat wyznaczony z urzędu może się zwrócić do właściwej rady adwokackiej o wyznaczenie innego adwokata z urzędu, mającego siedzibę w miejscowości rozpoznawania rewizji nadzwyczajnej.

2. ZESPOŁY ADWOKACKIE UPOWAŻNIONE SĄ DO UDZIELANIA POMOCY PRAWNEJ W POSTĘPOWANIU PRZED URZĘDEM PATENTOWYM PRL Z WYŁĄCZENIEM SPRAW OBJĘTYCH PRZEPISEM ART. 13 UST. 1 I 2 USTAWY Z DNIA 21.IV.1966 R. O RZECZNIKACH PATENTOWYCH (DZ. U. NR 86), CZYLI SPRAW DOTYCZĄCYCH ZASTĘPSTWA OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH, MAJĄCYCH ZAMIESZKANIE LUB SIEDZIBĘ ZA GRANICĄ, ORAZ CZYNNOŚCI ZASTĘPSTWA OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH, MAJĄCYCH

ZAMIESZKANIE LUB SIEDZIBĘ W POLSCE, W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ PRAW ZA GRANICĄ LUB NABYWANIEM PRAW OD OSÓB ZAGRANICZNYCH

(uchwała Prezydium NRA z dnia 29 czerwca 1967 r.)

W związku z decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 15.VI.1967 r., uchylającą uchwałę Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 16.III.1967 r. a dotyczącą zakresu uprawnień zespołów adwokackich w postępowaniu przed Urzędem Patentowym,

postanowiono:

wyjaśnić, że zespoły adwokackie upoważnione są do udzielania pomocy prawnej w postępowaniu przed Urzędem Patentowym PRL z wyłączeniem spraw objętych przepisem art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21.IV.1966 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr 86), czyli spraw dotyczących zastępstwa osób fizycznych i prawnych, mających zamieszkanie lub siedzibę za granicą, oraz czynności zastępstwa osób fizycznych i prawnych, mających zamieszkanie lub siedzibę w Polsce, w sprawach związanych z ochroną praw za granicą lub nabywaniem praw od osób zagranicznych.

Uzasadnienie

- I. Prezydium NRA uchwałą z dnia 16.III.1967 r. wyjaśniło, że zespoły adwokackie upoważnione są do udzielania pomocy prawnej w postępowaniu przed Urzędem Patentowym PRL z wyłączeniem spraw objętych przepisem art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 21.IV.1966 r. o rzecznikach patentowych.
- II. Minister Sprawiedliwości decyzją z dnia 15.VI.1967 r., wydaną na podstawie art. 14 u. o u.a., uchylił tę uchwałę Prezydium NRA, jako sprzeczną z treścią art. 13 ustawy o rzecznikach patentowych. Właściwa wykładnia art. 13 ustawy o rzecznikach patentowych prowadzi — według uzasadnienia decyzji Ministra Sprawiedliwości — do wniosku, że „zespoły adwokackie nie mogą również świadczyć usług prawnych w sprawach określonych w art. 13 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, a taksatywnie określonych w § 1 uchwały nr 177 Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 1963 r. w sprawie zastępstwa osób zagranicznych przed Urzędem Patentowym PRL.
Do prowadzenia tych spraw uprawnione są: Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Polservice” i zespoły rzeczników patentowych działające przy Polskiej Izbie Handlu Zagranicznego”.
- III. Decyzja Ministra Sprawiedliwości wydana w tej sprawie na podstawie art. 14. u. o u.a. jest wiążąca dla Naczelnej Rady Adwokackiej. Zgodnie z art. 14 ust. 2 u. o u.a., wytyczne ustalone w decyzji a odnoszące się do sposobu załatwienia tej kwestii mają również wiążące znaczenie przy ponownym rozpoznawaniu sprawy. W rezultacie więc należy przyjąć, że zespoły adwokackie nie mogą udzielać pomocy prawnej w postępowaniu przed Urzędem Patentowym PRL w sprawach osób fizycznych i prawnych, mających zamieszkanie lub siedzibę za granicą, oraz w sprawach osób fizycznych i prawnych, mających zamieszkanie lub siedzibę w Polsce, jeśli chodzi o ochronę praw tych osób za granicą lub nabywanie praw od osób zagranicznych.
- IV. Uchwałę powyższą podać do wiadomości rad adwokackich i zainteresowanych zespołów adwokackich oraz ogłosić w „Palestrze”.